

LJUDKONST

”Ljudkonst är ett vitt begrepp som omfattar olika, ofta genreöverskridande, konstuttryck där ljud och lyssnande är i fokus. Inom detta löst definierade fält samlas olika uttryck som exempelvis konkret poesi, elektroakustisk musik, noisemusik, ljudinstallationer, videokonst, text-ljudkomposition, spoken word, avantgardistisk poesi, experimentell teater och film, happenings och performance. På grund av begreppets inkluderande karaktär omfattar ljudkonst både bildkonst, musik, teater och litteratur”

från Wikipedia

I den tidiga modernistiska konsten, i början av 1900-talet, blev ljudkonsten ett centralt och återkommande inslag. Futuristerna – med bl a *Luigi Russola* – inspirerades av den framväxande stadens ljud och de nya tekniska uppfinningarna och de skapade, utifrån detta, objekt som alstrade allt ifrån oljud till tystnad. Dadaisterna *Hugo Ball* och *Tristan Tzara* experimenterade med sina ljuddikter för att undersöka förhållandena mellan ljud, dikt och bild.

I Sverige fick ljuden och den ”icke -musikaliska traditionen”, framför allt under 1950 och 60-talen, en framträdande roll inom konst och litteratur. Kammarmusikföreningen *Fylkingen* hade bildats redan 1937 och kom sedan att starkt bidra till utvecklingen av de svenska text-ljudkompositionerna. ”Konserterna” hölls ofta på Moderna Museet, där svenska utövare mötte internationella föregångare som *John Cage*, *Karl Heinz Stockhausen*, *Nam Jun Paik* m fl.

En annan viktig plattform för ljudkonsten i Sverige är inrättandet av Elektronikmusikstudion i Stockholm 1965 men även att Sveriges Radio ger ökat utrymme åt de här uttrycken i sina kanaler. Svenska pionjärer på det här området är *Öyvind Fahlström*, *Åke Hodell*, *Bengt Emil Johnson*, *Karl Erik Welin*, *Carl Fredrik Reuterswärd*, *Ilmar Laaban* m fl.

Under de senaste decennierna har ljudkonsten etablerats och utvidgats både internationellt och här i Sverige. Den snabba utvecklingen av ny teknik föder ständigt nya konstnärliga visioner. På den internationella scenen verkar ljudkonstnärer som t ex *Carsten Nicolai*, *Susan Philips*, *Rolf Julius*, *Christina Kubisch* och *Peter Brötzman*.

I Sverige arbetar bland andra *Leif Elggren*, *Carl Michael von Hausswolf*, *Åsa Stjerna*, *Per Svensson*, *Liv Strand*, *Sten Hansson* och *Syntjuntan* med ljudverk.

Förslag till vidare läsning:

Engström & Stjerna: Ljudkonst, 2008, Skriftserien Kairos 14

Fylkingen: ny musik & intermediakonst. Fylkingen förlag 1994

LARM: från munhåla till laptop, ljud i nordisk konst, Kabusa böcker 2007

Look at the music, see sound; Ystad konstmuseum 2002

Böckerna finns att titta i i receptionen